

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 283/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. J. V., K., a maloletej A. V., K., zastúpenej zákonným zástupcom Mgr. J. V., právne zastúpených obchodnou spoločnosťou I. s. r. o., K., v mene ktorej koná advokát JUDr. M. K., vo veci namietaného porušenia základného práva na ochranu rodičovstva a rodiny podľa čl. 41 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na zohľadnenie záujmu dieťaťa podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, práva na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a práva na rodičovskú starostlivosť o dieťa podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8 CoP/456/2012-66 z 5. novembra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 2/2013 zo 6. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. J. V. a maloletej A. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. mája 2013 doručená sťažnosť Mgr. J. V. (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“) a maloletej A. V., zastúpenej sťažovateľom v 1. rade ako zákonným zástupcom (ďalej aj „sťažovateľka v 2. rade“, spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva sťažovateľa v 1. rade na ochranu rodičovstva a rodiny podľa čl. 41 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenie základného práva sťažovateľky v 2. rade na ochranu rodičovstva a rodiny podľa čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy, práva na zohľadnenie záujmu dieťaťa podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, práva na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a práva na rodičovskú starostlivosť o dieťa podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 CoP/456/2012-66 z 5. novembra 2012 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 2/2013 zo 6. februára 2013 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v 1. rade sa ako otec maloletej sťažovateľky v 2. rade domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým by bola sťažovateľka v 2. rade dočasne zverená do jeho starostlivosti, pričom tým istým návrhom sa súčasne domáhal začatia konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k sťažovateľke v 2. rade. Okresný súd Košice II (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 25 P/237/2012-13 z 12. septembra 2012 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) jeho návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu, že 10. septembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 45 P/206/2012-10 dočasne zveril sťažovateľku v 2. rade do starostlivosti jej starej matky na základe ňou podaného návrhu. Krajský súd uznesením č. k. 8 CoP/456/2012-66 z 5. novembra 2012 označené uznesenie okresného súdu svojím II. výrokom potvrdil. Následne najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 2/2013 zo 6. februára 2013 vo veci podané dovolanie odmietol ako neprípustné.

Sťažovatelia uvádzajú, že „odopretím dočasnej ochrany vo forme predbežného opatrenia“ konajúce súdy porušili nimi označené práva. Najvyšší súd mal svojím rozhodnutím sťažovateľom odňať jednu súdnu inštanciu, keďže ani najvyšší súd v rámci svojej právomoci rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmal „konštatujúc, že konanie o výroku II uznesenia KS nie je postihnuté vadou znemožňujúcou mi realizáciu mojich procesných práv, resp. že túto som ani nenamietal...

Už pri vzhladnutí na postup OS, ktorý môj návrh zamietol z dôvodu skoršieho predbežného opatrenia (uznesenie 45 P/206/2012-10), a zároveň na postup KS, ktorý uznesenie OS potvrdzuje, ale z iného dôvodu (neexistencia naliehavosti ingerencie súdu do starostlivosti o maloleté dieťa) a napokon laxný prístup NSSR spočívajúci v bezdôvodnom odmietnutí môjho dovolania, je zrejme závažné pochybenie poznačené vadou spočívajúcou v porušení mojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 O. s. p., ako aj čl. 6 Dohovoru.

OS... môj návrh v zásade vecne neposudzoval. ... Až odvolací súd ako súd druhej inštancie - ktorému však prináleží právomoc prieskumná - posúdil môj návrh z vecno-právneho hľadiska. Takýmto postupom mi však bez pochyby odňal jednu súdnu inštanciu.

V odvolacom štádiu konania som už nemal možnosť k skutočnostiam odôvodňujúcim iný záver KS o naliehavosti jeho zásahu do starostlivosti o maloletú zaujímať akékoľvek stanoviská, alebo aspoň spochybňovať a vyjadrovať sa aj k ich právnej relevantnosti (tomu svedčí zmysel a podstata § 213 ods. 2 a ods. 3 O. s. p.). Znemožnenie realizácie procesných práv účastníka v takomto prípade je prakticky dôsledkom nerešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania odvolacím súdom, lebo účastníkovi konania odopiera možnosť prieskumu správnosti nových skutkových zistení.

NSSR vo svojej podstate takýto protiústavný postup KS svojim rozhodnutím odobril, keď konštatoval, že konanie nie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. f) O. s. p., v dôsledku čoho treba aj uznesenie NSSR považovať za protiústavné...

Napadnuté uznesenie NSSR rovnako ako aj uznesenie KS mu predchádzajúce ďalej podľa môjho názoru spočívajú na nesprávnom usúdení na otázku naliehavosti zásahu súdu do pomerov maloletého a jeho významu z hľadiska zhodnotenia záujmov maloletého dieťaťa (za situácie, keď rodič, ktorému bolo dieťa zverené, mu z objektívnych dôvodov osobnú starostlivosť poskytovať nemôže a druhý z rodičov síce fakticky osobnú starostlivosť vykonáva, avšak bez akéhokoľvek legálneho rámca), ktoré viedlo k odopretiu nám

požadovanej dočasnej ochrany a dôsledkom toho aj k porušeniu namietaných rodičovských práv a práv dieťaťa.“.

Sťažovatelia ďalej poukazujú na pozitívny záväzok štátu urobiť všetky opatrenia na to, aby sa nimi každému dieťaťu zabezpečila možnosť uplatniť svoje práva zaručené dohovorom. Označené súdy však podľa ich názoru neurobili všetko, čo bolo od nich možné rozumne očakávať, aby vylúčili hrozbu nenapraviteľnej ujmy na právach maloletého dieťaťa prameniacej zo stavu neistoty. Vydaniu navrhovaného predbežného opatrenia nemohol brániť ani test *«proporcionality a pomerovania ujmy plynúcej z neposkytnutia požadovanej ochrany a ujmy spôsobenej inej dotknutej osobe v prípade jej poskytnutia, resp. obava z prípadného „zásahu vedľa“ do práv tretej osoby»*. Sťažovatelia súčasne poukazujú na výsledok obdobného súdneho konania vedeného vo veci úpravy práv a povinností k nevlastnej sestre sťažovateľky v 2. rade (uznesenie okresného súdu č. k. 43 P/202/2012-19 z 30. augusta 2012, uznesenie krajského súdu č. k. 7 CoP/311/2012-62 z 5. októbra 2012). S prihliadnutím na intenzitu a rozsiahlosť zásahu do základných práv a slobôd považujú sťažovatelia za dôvodné, aby na dovŕšenie ochrany ich porušených práv, ústavný súd každému z nich priznal finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.

Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vo veci vydal rozhodnutie, ktorým vysloví, že sťažovateľovi v 1. rade bolo v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 8 CoP/456/2012 a v konaní vedenom najvyšším súdom pod sp. zn. 5 Cdo 2/2013 porušené jeho základné právo *„na výchovu a starostlivosť o svoje dieťa podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“*, a rovnako, že v označených konaniach bolo porušené aj základné právo sťažovateľky v 2. rade *„na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR, na rodičovskú starostlivosť podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa, na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti súdu podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa“*. Z uvedených dôvodov navrhujú uznesenie krajského súdu a uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec sa vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie

a rozhodnutie, priznať im finančné zadostučinenie každému v sume 2 000 € a priznať „náhradu trov konania v sume 349,92 € na účet právneho zástupcu“ v lehote do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti nálezu.

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predpisov každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo

slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

1. K sťažovateľom v 1. rade namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu

Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv a im porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Potreba náležite odôvodniť súdne rozhodnutie je daná tiež vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný a že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi. Nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

Ústavný súd zdôrazňuje, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy), a preto ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) sa spravidla nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov, a okrem toho ide o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

Aj v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd poukazuje ďalej na to, že všeobecný súd predbežným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania predbežného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu (napr. III. ÚS 309/2012, II. ÚS 339/2012).

Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať rovnako ako iné rozhodnutia predovšetkým zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

V danom prípade ide o rozhodovanie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktoré možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivý súdny proces. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je však iba také porušenie, ktoré nie je napravitelné alebo odstrániteľné činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (obdobne I. ÚS 46/00).

1.1 K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu

Krajský súd uznesením č. k. 8 CoP/456/2012-66 z 5. novembra 2012 svojím prvým výrokom pripustil späťvzatie návrhu starej matky na nariadenie predbežného opatrenia,

zrušil uznesenie okresného súdu z 10. septembra 2012 č. k. 45 P/206/2012-10, konanie o nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti zastavil a druhým výrokom uznesenie č. k. 25 P/237/2012-13 z 12. septembra 2012 potvrdil. V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia krajský súd uviedol, že po preskúmaní rozhodnutia okresného súdu na základe odvolania sťažovateľa v I. rade vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, „dospel k rovnakému právnemu záveru ako súd prvého stupňa, že neboli splnené zákonne podmienky pre vyhotovenie návrhu otca, ale nestotožnil sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, konkrétne, ak v odôvodnení uviedol, že návrh otca zamietol preto, že už predbežným opatrením upravil dočasne pomery maloletej tak, že ju zveril dočasne starej matke, pretože jej matka, ktorej bola maloletá doposiaľ zverená, sa nachádza v zadržavacej väzbe v M. a stará matka v plnom rozsahu supluje starostlivosť matky o maloletú v jej doterajšom výchovnom prostredí.

Odvolací súd na rozdiel od úvahy konajúceho súdu dospel k presvedčeniu, že v tomto prípade nebola preukázaná potreba dočasne upraviť pomery účastníkov konania, nakoľko nebola osvedčená ani danosť práva, lebo nebolo preukázané, že by mal. A. hrozila bezprostredná ujma odôvodňujúca ingerenciu súdu formou nariadenia predbežného opatrenia. Z obsahu spisu, konkrétne z vyjadrení otca, starej matky a kolízneho opatrovníka nepochybne vyplýva, že výchova a starostlivosť o maloletú je spontánne zabezpečovaná v súčasnej dobe predovšetkým jej otcom, u ktorého sa zdržiava, odkedy sa jej matka nachádza v zadržavacej väzbe v M. Otca v jeho výkone rodičovských práv nikto neruší, ani neobmedzuje (stará matka napriek tomu, že jej maloletá bola zverená do dočasnej starostlivosti vykonateľným rozhodnutím, rešpektovala vôľu maloletej zotrvať v starostlivosti otca a nedomáhala sa núteného výkonu rozhodnutia súdu) a je jej zákonným zástupcom, čo vyplýva priamo zo zákona, preto neboli splnené zákonné predpoklady nariadenia predbežného opatrenia, pretože neexistuje naliehavosť ingerencie súdu do pomerov účastníkov, Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na späťvzatie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia starou matkou, z ktorého je zrejmé, že nemá ani v úmysle brániť otcovi v starostlivosti o maloletú. Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil a dodáva, že predbežné opatrenie má slúžiť na dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je namieste, ak sa vyžaduje

okamžitý zásah súdu. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa a iba v prípade bezprostredného ohrozenia zdravia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu je namieste predbežným opatrením rozhodnúť pred rozhodnutím v merite veci. Rozpory medzi rodičmi maloletej, resp. príbuznými a rodičmi maloletej nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom pre okamžitú ingerenciu súdu vo forme nariadenia predbežného opatrenia a skutočnosti uvádzané otcom v návrhu a v odvolaní proti zamietajúcemu uzneseniu súdu prvého stupňa sú relevantné pre rozhodnutie v už začatej veci samej, nie však pre okamžitý zásah súdu. Spoľahlivé zistenie skutočností tvrdených tak otcom ako aj starou matkou si vyžaduje rozsiahle dokazovanie, prípadne spoluprácu s odborníkmi z iných vedných odborov, alebo znaleckého dokazovania z odboru pedopsychológie, o ktorom rozhodne konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej. Pretože v tomto prípade otec nepreukázal, že by život a zdravie maloletého dieťaťa bolo bezprostredne . ohrozené, ani iný závažný dôvod, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Odvolací súd na adresu účastníkov konania, predovšetkým otca a starej matky maloletej poznamenáva, že za danej situácie, ktorá pretrváva v rodine a ktorá je nepochybne psychicky zaťažujúca pre všetkých jej členov, bude predovšetkým na nich, aby svojím správaním, najmä vzájomnou úctou a toleranciou vytvárali bezkonfliktné prostredie maloletej, snažili sa o jednotný výchovný postup v jej záujme, ktorý má prednosť pred všetkými ostatnými záujmami členov rodiny a v neposlednom rade udržiavali jej citový vzťah k matke, ktorá v súčasnej dobe nemá možnosť osobne sa o maloletú starať.“

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že z hľadiska dodržania základných ústavnoprocených princípov ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Krajský súd dôsledne preskúmal a vyhodnotil jednotlivé okolnosti prípadu, po ktorých zvážení dospel k záveru, že nariadenie predbežného opatrenia nie je pre absenciu bezprostredne hroziacej ujmy potrebné a rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je vecne správne, aj keď z iných dôvodov. Nosný právny názor krajského súdu,

že späťvzatím návrhu na nariadenie predbežného opatrenia stará matka sťažovateľky v 2. rade prejavila, že v starostlivosti o maloletú nemá v úmysle sťažovateľovi v 1. rade brániť a že vo výkone svojich rodičovských práv nie je rušený, pričom tieto skutočnosti neodôvodňujú okamžitú ingerenciu súdu (t. j. nariadenie predbežného opatrenia), ústavný súd vyhodnotil z hľadiska dopadu na označené základné práva ako ústavne udržateľný.

Ústavný súd nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa v 1. rade smerujúcich proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v kontexte posúdenia eventuálneho porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedeného práva. Pokiaľ ide o námietku, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol prvýkrát posúdený z vecno-právneho hľadiska až krajským súdom, a nie okresným súdom, čím mala byť odňatá jedna súdna inštancia, ústavný súd poukazuje na obsah § 221 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), v zmysle ktorého ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, rozhodnutie zruší, len ak konanie zastavuje. Krajský súd v dôsledku zmeny procesnoprávnej situácie v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia teda nemohol uznesenie okresného súdu č. k. 25 P/237/2012-13 z 12. septembra 2012 zrušiť z dôvodu otvorenia možnosti vec opätovne posudzovať okresným súdom. Krajský súd v existujúcom procesnoprávnom rámci mohol zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia len potvrdiť alebo rozhodnutie prvostupňového súdu zmeniť, a to tak, že návrhu vyhovie. Preto vydaním namietaného uznesenia v zhode s ustanoveniami procesnoprávneho predpisu krajský súd zásadu dvojinstančnosti súdneho konania vyplývajúcu z obsahu základného práva na súdnu ochranu neporušil.

K námietke, že všeobecné súdy napadnutým rozhodnutím nevyhlúčili hrozbu vzniku nenapraviteľnej ujmy prameniacej zo stavu neistoty spočívajúcej v existencii právoplatného rozhodnutia o úprave práv a povinností k maloletej sťažovateľke v 2. rade, ústavný súd pripomína, že podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Teda aj po rozhodnutí všeobecného súdu o úprave výkonu týchto rodičovských

práv a povinností tieto zostávajú obidvom rodičom zachované (pozri komentár k zákonu o rodine v právnej databáze ASPI) a platná právna úprava umožňuje ich výkon aj v prípade, že jeden z rodičov ich z objektívnych dôvodov vykonávať nemôže.

Ústavný súd napokon dodáva, že predpokladom na vyslovenie záveru o porušení základných práv a slobôd je také pochybenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (§ 74 a nasl. a § 102 OSP), resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku v spojitosti s predbežnými opatreniami. Potvrdenie prvostupňového uznesenia, ktorým bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, však samo osebe nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti právneho názoru krajského súdu, a nezakladá preto ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa v 1. rade v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Napokon, pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. januára 2000, č. 39754/98, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia, resp. aj III. ÚS 59/2012 a III. ÚS 309/2012). Vzhľadom na to bolo potrebné sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

1.2 K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu

Sťažovateľ ďalej vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu napáda predovšetkým obmedzenie prieskumnej právomoci najvyšším súdom, pokiaľ ide o namietané odňatie možnosti konať pred súdom. Uvedené malo spočívať v porušení jeho práva vyjadriť sa k späťvzatiu návrhu starej matky na nariadenie predbežného opatrenia a jeho dôsledkom na vydanie druhého (potvrdzujúceho) výroku uznesenia krajského súdu, ako aj na nesprávnom posúdení otázky naliehavosti potreby zasiahnuť do pomerov maloletej.

Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 5 Cdo 2/2013 zo 6. februára 2013 dovolanie sťažovateľa v 1. rade proti uzneseniu krajského súdu odmietol z týchto dôvodov:

„Dovolanie v danom prípade smeruje len proti jednému z výrokov uznesenia odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je podľa § 239 ods. 1 O. s. p. prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (viď § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska; dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V § 239 ods. 3 O. s. p. sú ale uvedené uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým dovolanie nie je procesné prípustné, i keď prípadne vykazujú znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. takto spod úpravy danej § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. vyníma určité uznesenia (medzi iným uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení), proti ktorým v dôsledku toho dovolanie podľa tohto ustanovenia nieje prípustné.

Dovolanie otca maloletej, ktoré smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, je preto podľa § 239 ods. 3 O. s. p. neprípustné.

Dovolanie v predmetnej právnej veci by - v dôsledku toho mohlo byť procesné prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O. s. p., ktoré vady dovolací súd skúma vždy bez ohľadu na to, či sú v dovolaní namietané (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, íl účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že § 237 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nieje predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

Dovolateľ v danej veci nenamietal vady konania v zmysle § 237 písm. a) až e/ a g/ O. s. p., a dovolací súd procesné vady tejto povahy ani nezistil. Otec maloletej ale tvrdí, že odvolací súd tým, že rozhodol skôr, ako mu bol zaslaný zo strany účastníka v konaní súhlas so späťvzatím návrhu na vydanie predbežného opatrenia, odňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolací súd poukazuje však na tú skutočnosť, že namietaná vada musí byť spojená s konaním, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého výroku odvolacieho súdu. To v danej veci nie je splnené, nakoľko ako dovolateľ výslovne uviedol, napáda druhý výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania, tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej

v tomto ustanovení; rozhodujúcim je záver (zistenie) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie o tomto výroku napadnutého uznesenia pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou znemožňujúcou otcovi maloletej realizáciu jeho procesných práv a treba uviesť, že otec maloletej vo vzťahu k tomuto konaniu ani vadu podľa § 237 f/ O. s. p. nenamietal...

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky, vzhľadom na obsah a dôvody procesné neprípustného mimoriadneho opravného prostriedku otca maloletej, v ktorých nad rámec a v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky hodnotí spôsob rozhodovania dovolacieho súdu, udáva, že pokiaľ dovolateľ uplatnil aj tzv. dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O. s. p., ich úspešné uplatnenie je podmienené záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesné prípustné. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k tomuto záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak by dovolací súd posudzoval opodstatnenosť uplatnenia jednotlivých dovolacích dôvodov napriek tomu, že boli uplatnené v procesné neprípustnom dovolaní, porušil, by základné právo na súdnu ochranu účastníka na opačnej procesnej strane (porovnaj II. US 172/03).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.“

Z citovanej časti odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s otázkou prípustnosti dovolania proti uzneseniu krajského súdu o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Prihliadal pritom na obsah námietok sťažovateľa, podľa ktorých malo postupom krajského súdu a jeho rozhodnutím dôjsť k naplneniu dovolacieho dôvodu zakotveného v § 237 písm. f) OSP, t. j. k odňatiu možnosti sťažovateľa konať pred súdom, resp. k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dáva dostatočnú odpoveď na argumentáciu sťažovateľov.

Názor dovolacieho súdu o tom, že eventuálne chybný postup a rozhodnutie súdu nižšieho stupňa musia byť spojené s konaním a výrokom, ktoré sú dovolaním napadnuté, lebo inak nemôžu zakladať záver o postihnutí napadnutého konania procesnou vadou odňatia možnosti účastníkov konať pred súdom, nie je v rozpore s obsahom práva na spravodlivý proces. Skutočnosť, že krajský súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí predbežného opatrenia rozhodol bez toho, aby vyčkal na vyjadrenie sťažovateľa v 1. rade k späťvzatiu návrhu starou matkou sťažovateľky v 2. rade, z čoho mal samotný krajský súd pri odvolacom prieskume napadnutého uznesenia okresného súdu č. k. 25 P/237/2012-13 z 12. septembra 2012 odvodiť neexistenciu bezprostredne hroziacej ujmy a potreby dočasnej úpravy práv a povinností predbežným opatrením, podľa názoru ústavného súdu nie je svojou intenzitou spôsobilá viesť k záveru o ústavnej nekonformnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Z opísaného obsahu dovolania v napadnutom uznesení najvyššieho súdu totiž nevyplýva, že by so späťvzatím návrhu starej matky maloletej sťažovateľ v 1. rade nesúhlasil, o čom napokon svedčí aj skutočnosť, že proti výroku o pripustení späťvzatia tohto návrhu sťažovateľ v 1. rade dovolanie ani nepodal.

Samotná otázka posúdenia podmienok na uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania je podľa názoru ústavného súdu vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemal právomoc preskúmavať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolacích dôvodov prípustných vo vzťahu k uzneseniu o predbežnom opatrení Občianskym súdnym poriadkom [§ 237 OSP].

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel, pričom súčasne nezistil ani existenciu iných skutočností svedčiacich o tom, že by bolo možné napadnuté rozhodnutie považovať za popierajúce zmysel základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé konanie. Napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu považuje ústavný súd za ústavne udržateľné, na základe čoho dospel k záveru,

že najvyšší súd neporušil sťažovateľom v 1. rade označené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a vo vzťahu nim považuje sťažnosť za zjavne neopodstatnenú.

2. K sťažovateľom v 2. rade namietanému porušeniu základného práva na ochranu rodičovstva a rodiny podľa čl. 41 ods. 1 ústavy, na zohľadnenie záujmu dieťaťa podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, práva na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, práva na rodičovskú starostlivosť o dieťa podľa čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu a obidvoma sťažovateľmi namietanému porušeniu základného práva na ochranu rodičovstva podľa čl. 41 ods. 4 ústavy

Podľa čl. 41 ods. 1 ústavy manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona. Zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých.

Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu a na základe zákona.

Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi orgánmi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa štáty... sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne opatrenia.

Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru o právach dieťaťa každé dieťa... má od narodenia... právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

Podľa čl. 7 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa štáty... zabezpečujú vykonávanie týchto práv v súlade so svojím vnútroštátnym zákonodarstvom a v súlade so svojimi záväzkami vyplývajúcimi z príslušných medzinárodnoprávných dokumentov v tejto oblasti s osobitným dôrazom na to, aby dieťa nezostalo bez štátnej príslušnosti.

V súvislosti s namietaným porušením uvedených práv ústavný súd pripomína svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07, I. ÚS 150/09), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd v zásade nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru (ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy a práva vyplývajúce z čl. 3 ods. 1 a 2 a čl. 7 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy zaručené v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto základných práv by bolo možné uvažovať v zásade len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Ústavný súd však nenachádza ani vecnú súvislosť medzi sťažovateľmi napadnutými uzneseniami a právom na výchovu a starostlivosť o svoje dieťa zaručeným čl. 41 ods. 4 ústavy, keďže napadnuté rozhodnutia právo realizovať rodičovskú starostlivosť sťažovateľovi v 1. rade vo vzťahu k sťažovateľke v 2. rade neodnímajú. Rovnako ústavný súd nezistil ani žiadnu možnosť porušenia základných práv zaručených čl. 41 ods. 1 a 4 ústavy, ako aj práv zaručených čl. 3 ods. 1 a 2 a čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa, keďže konajúci súd aplikoval relevantné právne predpisy podľa ich obsahu a vykladal ich v súlade so všeobecnými právnymi princípmi. K tomu ústavný súd poukazuje na charakter predbežného opatrenia, ktorý sa vyznačuje predovšetkým svojou dočasnouťou, a tým aj nižšou intenzitou prípadného porušenia základných práv a slobôd zaručených ústavou,

resp. medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, o ktorom je oprávnený rozhodovať ústavný súd.

Vzhľadom na absenciu zistení o porušení sťažovateľmi označených práv ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru o jej zjavnej neopodstatnenosti a sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2013